

I mælkekoppen skal blandingen være så ensartet som muligt, så der ikke sker en bundfældning. Foto: Torben Worsøe.

Mange varianter og kvaliteter af mælkepulver

Valg af mælkepulver: Sammensætning, pris og mælkeanlæg er vigtige faktorer, når valg af mælkeerstatning skal tages.

U
Eksperten

- Marie Louise Madelung Pedersen er seniorkonsulent i Anlæg & Miljø, Anlæg & Produktionsstyring, Seges

Af Henning Laen Sørensen
Data research:
Jens Kristian Aagaard

»Pattegrisen skal kunne fordøje råvarerne i et mælkepulver for at sikre det optimale udbytte af pulver og mælkeanlæg. Og prisen er afgørende for, at soholderen kan få tilbagebetalt omkostningen«, siger seniorkonsulent Marie Louise Madelung Pedersen, Anlæg & Miljø, Seges.

Mælkeerstatning indeholder mælkeprodukter såsom skummetmælkspulver, vallepulver, valleproteinkoncentrat, laktose m.m. Disse produkter produceres af mejerindustrien og benyttes til mange formål såsom human ernæring eller foderproduktion. Derfor findes de i forskellige varianter og kvaliteter. Der benyttes også biprodukter så-

som kasserede mælkepulvere til spædbørn.

»Et enkelt mælkeprodukt afspejler som regel ikke grisens behov, det er sammensætningen af flere råvarer, der giver den rigtige blanding. For at optimere på pris og sammensætning tilsættes der vegetabiliske råvarer, f.eks. vegetabiliske fedtsyrer og proteinkoncentrater. Sammensætningen og valget af råvarer har til gengæld stor betydning for pattegrisens evne til at fordøje mælkepulveret«, siger seniorkonsulenten.

Mælkepulver er supplerende

Hun pointerer, at mælkepulveret er 'supplerende mælk'. De er ikke designet til, at grisene skal leve af disse alene, men som et supplement til soens mælk.

Blandingerne skal være

designet til at kunne køre i automatiske mælkeanlæg. Råvarerne skal let kunne opløses til en ensartet blanding uden klumper i blandetanken.

Derudover skal råvarerne kunne tåle den mekaniske påvirkning af omrøring og kunne pumpes gennem de rørdimensioner, der er i anlægget, samt igennem de ventiler, der udfodrer blandingen. I mælkekoppen skal blandingen igen være så ensartet som muligt, så der ikke sker en bundfældning.

Hygiejnekrav

»Derudover er der hygiejnekrav. Blanding kan i nogle anlæg stå i rør og anlæg i 24 timer ved staldtemperatur. Derfor kan selve anlægget være en begrænsning for hvilke råvarer, der er i de forskellige mælkeerstatninger«, siger Marie Louise Madelung Pedersen.

5

råd om mælkepulver

- 1 Sammensætningen og valget af råvarer har stor betydning for pattegrisens evne til at fordøje mælkepulveret
- 2 Mælkepulveret er 'supplerende mælk'. Det er ikke designet til, at grisene skal leve af disse alene, men som et supplement.
- 3 Prisen er afgørende for, at soholderen kan få tilbagebetalt omkostningen.
- 4 Råvarerne skal kunne tåle den mekaniske påvirkning i anlægget.
- 5 Blanding skal i nogle anlæg kunne stå i rør og anlæg i 24 timer ved staldtemperatur.

Producent	SCA	Brdr. Ewers	Vilofarm	DanVit
Produkt	Neopigg RescueMilk	BirthRight	Elitemilk Pigi Cup First	DanWean CupMilk
Tidspunkt	Dag 1-12	Dag 1-7	Dag 1-7	Dag 1-24
Råvareindhold	Vallepulver Fedtberiget vallepul-ver Blodplasma Saccharose Sojeproteinkoncen-trat Hvedegluten (hydro-lyseret) Monokaliumfosfat Hvede Kalciumcarbonat Gærprodukter Magnesiumoxid Vitaminer og mineraler	Mælkeprodukter Raffineret vegetab-ilsk fedt Med/uden blod-plasma Sojaolie Forblanding Vitaminer og mineraler	Vallepulver Vallepulver, del. afsu.afmin. Vegetabilsk fedt Hydrolyseret hvedegluten Valleprotein-koncentrat Vitaminer og mineraler	Skummetmælks-pulver Mejeriprodukter Kokos/palme-fedt Vallepulver Syre Vitaminer og mineraler
Protein	20,9 %	24 %	20 %	17 %
Fedt	10,5 %	18 %	17 %	21 %
Laktose	45 %	44,4 %	48 %	40 %
Energiindhold (FE/kg.)	Ikke oplyst	1,18	1,48	1,88
Pris	Ikke oplyst/kontakt producent	25 kr. pr. kg	Ikke oplyst/kontakt producent	12 kr. pr. kg

Beskrivelse
Kommentar Må ikke gives til drøvtyggere (blodprodukter). Letfordøjelige ingredienser i de første 2 uger af grisens liv. Resultater i øget levedygtighed, ensartethed og tilvækst hos smågrisene.
Kommentar Kan leveres med og uden godkendt blodplasma. Viser i praksis gode resultater hos pattegrise samt svagfødte grise fra 1. levedagn. Skånsom mod pattegrisens fordøjelsessystem.
Kommentar Syrnet blanding, der er ideel til cup fodring fra dag 1.
Kommentar Blandingen består udelukkende af letfordøjelige mælkeingredienser, kokos/palmeolie, der ligner soens mælk mest, og udnyttes bedre af pattegrisen. Derfor en reel enhedsblanding i en tid med lavere fravnæningsalder.

Producent	Vilofoss	Swinco	Agilia	Nutrax	3S
Produkt	Grisat	Swinco Chocomilk	DanMilk Supreme	Denkapig Lacto Extra	Pigipro 1 Start
Tidspunkt	Dag 2 eller 3 - fravæning	Fra dag 3	Fødsel - fravæning Eller som blanding 1.	Dag 1 - fravæning	Dag 1-12
Råvareindhold	Vallepulver (proteinberiget) Vegetabilsk olie og fedt Hvedeprotein-koncentrat Vitaminer og mineraler	Modermælkspulver Vallepulver Kakaopulver Mel (korn, soja) Sukker Premix Vitaminer og mineraler	Mejeri-biprodukter Skummetmælks-pulver Valleprotein-koncentrat Sød vallepulver Vitaminer og mineraler	Vallepulver Olie og fedtstoffer (vegetabilsk) Hvedestivelse Blodplasma (svin) Dextrose Ærtemel ekstruderet Summetmælkspulver Sojaprotein-koncentrat Maltodextrin Hvedegluten Laktose Hvedemel Sukker Propan-1,2-diol Kalciumkarbonat	Skummetmælks-pulver Vallepulver Vegetabilsk fedt Hvedeprotein-koncentrat Forblanding Vitaminer og mineraler
Protein	22 %	17,5 %	20 %	20 %	22 %
Fedt	20 %	8 %	17 %	10 %	18 %
Laktose	40 %	30 %	50 %	Ikke oplyst	45 %
Energiindhold (FE/kg)	1,78	1,55	1,75	Ikke oplyst	1,74
Pris	14 kr./kg	11,6 kr./kg	Ikke oplyst/kontakt producent	Ikke oplyst/kontakt producent	Ikke oplyst/kontakt producent

Beskrivelse
Kommentar Grisat er syret og kan derfor holde til at stå længere tid i skålene. Højt indhold af næringsstoffer, og den blanding der ligner somælk mest. Til skålfodring og topdressing. Kan også anvendes i jernanlæg til mælk.
Kommentar Mulighed for tilkøb af fuldautomatisk kopfodringssystem fra Swinco. Pris afhænger af bestillingsaftalen.
Billedtekst Udviklet til anvendelse fra fødsel til fravæning eller som blanding 1. Ikke tilsat vegetabilsk stivelse eller protein. 100 pct. mælkeprotein. Letopløseligt selv i koldt vand. Tilsat vitaminer, mineraler og aminosyrer, så det ligner somælk mest muligt.
Kommentar Mælkeerstatning til smågrise hos søen fra 24 timer efter fødslen og til tidligt fravænnede smågrise. Må ikke gives til drøvtyggere (blodprodukter).
Kommentar Mælk der er velafprøvet. Super opstart af pattegrise i mælkeanlæg. Mulighed for at reducere antal ammesøer.